

Melegh Attila¹²⁸, PhD

Közép- és Kelet-Európai identitások a globális hierarchiák kontextusában
(Central and Eastern European identities in the context of global hierarchies)

A közösségi és egyéni identitások vizsgálatakor általában csak a helyi társadalom szerepel a különböző identitások *locusaként*, miközben figyelmen kívül hagyjuk, vagy legalábbis passzív globális, külső hatásként, mechanikus korszakként értelmezzük a kelet és közép-európai vagy éppen magyarországi identitások nem helyi kontextusát. Pedig nincsen izgalmasabb annál, ha *dialógusba* helyezzük a helyi identitások, identitás stratégiákat különösen, ha azok helyi eredetüként mutatják be magukat, mint például az a különböző típusú nacionalizmusok esetében történik. Az előadás során egyéni és kollektív identitások példáinak egy sorozatán kívánom megmutatni, hogy a többoldalú dialógus feltételezése, illetve a globális hierarchiák különböző szintjének egyszerre történő dekonstrukciója, mennyire új megvilágításba helyezi a *lokális* identitásokat és azok interakcióját helyi és globális szinten.

Micsinai István¹²⁹

Társszerzői hálózatok topográfiája és dinamikája
(Topography and dynamics of coauthor networks)

Előadásomban három hazai társadalomtudományos folyóirat (Közgazdasági Szemle, Magyar Pszichológiai Szemle, Szociológiai Szemle [Szociológia]) társszerzői hálózatainak a topográfiáját és dinamikáját mutatom be.

Tudományometriai szempontok alapján a társszerzőség mértékét és a publikációs aktivitást hálózatelméleti megközelítésből a legnagyobb klaszterek méretét és szerkezetét, a tudományos közösségben elfoglalt helyét vizsgálom.

Az eredményeket hasonló amerikai természet- és társadalomtudományi területen készített kutatásokkal vetem össze. A három hazai tudományos közösség összehasonlításán keresztül tudományos életünk működésének sajátosságai is láthatóvá válik.

A dinamikai elemzés során logisztikus növekedési függvény illesztésével modellezem a hálózatok növekedését, a kapott eredmények alapján általános elméleti tanulságok levonására teszek kísérletet.

Murányi István¹³⁰, PhD

Az előítélet, mint életforma: egyetemisták összehasonlító vizsgálata
(Prejudice as a way of life – a comparative study of university students)

Az előadás során egy nemzetközi összehasonlító vizsgálat eredményeit ismertetjük. A fiatalok előítéletességét az életforma és a rituális sűrűség (ritual density) fogalmával értelmező elmélet (Fuchs & Case) hazai empirikus igazolását 2007-ben a középiskolás mintán 2005-ben lebonyolított „Iskola és demokrácia” kutatás adatbázisának elemzésével végeztük el. A szokatlanul érdekes elmélet - szemben a legtöbb szociálpszichológiai értelmezéssel az

¹²⁸ KSH Népeségtudományi Kutatóintézet

¹²⁹ PhD hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem

¹³⁰ Debreceni Egyetem

előítélet nem attitűd, hanem életforma – megbízhatóságát további empirikus vizsgálatokkal kívántuk alátámasztani. A más populáción (egyetemisták) és eltérő szocio-kulturális közegben lebonyolított adatfelvételek 2008-ban, a következő egyetemek társadalomtudományi szakos hallgatók N=100-100 fős mintáján készültek: Debreceni Egyetem, Kuopioi Egyetem, Babes-Bolyai Egyetem, Szibériai Állami Egyetem, Corki Egyetem. A középiskolás kutatás során alkalmazott kérdőív a nemzeti attitűdök vizsgálatával (Dekker-Malova modell) is kiegészült.

Nemes Gusztáv¹³¹, PhD

Porszemek a gépezetben. Redisztribúció, reflexivitás és helyi intézmények a vidékpolitikában

(Dust-motes in the machinery. Redistribution, reflexivity and local institutions in rural policy)

A Leader Program, az 'Új vidéki paradigma' (többszintű kormányzás, decentralizáció, helyi részvétel, stb.) legjellemzőbb manifesztációja az Európai Unió szakpolitikai között, amely program jelentős eredményeket ért el az elmúlt két évtizedben, és egyre fontosabb szerepet kapott az EU-ban. Ugyanakkor a források bővülése együtt járt a központi kontroll, a menedzsment szemlélet és az intézményi komplexitás erősödésével, ami sokak szerint veszélyezteti a program jövőjét és kihívást jelent az új vidéki paradigma számára. Mindezt az újabb keletű fejlesztési szakirodalom - nemcsak a LEADER programmal, hanem általában a központi redisztribúcióval kapcsolatban - a 'project state' avagy 'az elprojektésedett állam' összefüggéseiben tárgyalja.

A 'vidékfejlesztési rendszerek' és a 'reflexív ügynökség' területén végzett korábbi kutatások alapján az előadás kísérletet tesz a 'project state' és a vidékfejlesztési elméletek gyakorlati alkalmazásának összekapcsolására. Olyan konstrukciókat keresünk, melyek a többszintű kormányzás rendszerén belül segíthetnek a projektek által eluralt újraelosztási mechanizmus működési problémáinak áthidalásában és végső soron lehetővé teszik a vidék harmonikus fejlődését.

Az előadás tárgyalja a reflexív (vertikális és horizontális) harmonizáció lehetőségeit. Ez a különféle erőforrások és projektek összefűzése révén teremti meg a helyi szereplők számára azt a védett teret, amelyben már képesek dolgozni környezetük fejlesztése érdekében, ellenállva az olykor káros külső hatásoknak és kiküszöbölve a 'project state' által generált problémákat. Bemutatjuk a reflexív ügynökséget, mint a mediáció kulcsintézményét és elméleti megközelítésünket alkalmazzuk az EU LEADER Program hazai és Dél-európai megvalósításának elemzésére.

Németh György¹³²

Az újraelosztásról (Redistribution)

Az újraelosztás, és a rá épülő szolidaritás jól ismert és gyakran használt szociológiai, különösen szociálpolitikai fogalom. De mint közgazdasági fogalom meglehetősen kidolgozatlan és tévedésektől terhelt. A mellett érvelek, hogy a szociálpolitika kulcsfogalma nem lehet más, mint a közgazdasági értelemben vett újraelosztás, és az ebből levezetett, közgazdasági értelemben vett szolidaritás. Ehhez azonban szükség van e fogalom

¹³¹ MTA Közgazdaságtudományi Intézet

¹³² szociológus-közgazdász